

dem, der stod med solidarisk Ansvar. Jeg understreger dette paa det stærkeste, fordi jeg tror, at her ligger Nøglen, der kan løse hele dette Spørgsmaal til Andelselskabernes Tilfredshed. Man kan, uden at skade Lovforslaget, sætte en saadan Bestemmelse ind ved tredje Behandling. Jeg kan ikke tænke mig andet, end at den ærede Ordfører vil kæmpe for, at naar Andelsfolkene vedtage at ville oprette et Registreringskontor, hvad Dag det er nødvendigt — og det skulle de nok gøre —, saa skulle de Andelsforetagender, der have solidarisk Ansvar, og de, der ville sende deres Regnskaber ind til et Registreringskontor, ikke ind under Bogføringspligten. Der er ingen, der vil holde sin Haand over de usolide Andelselskaber, men jeg henstiller til Flertallet og især til Mindretallet, at have deres Opmærksomhed henvendt paa den ærede Ordførers Udtalelse. Der ligger Knudens Løsning.

Schovelin: Jeg vil først gøre den almindelige Bemærkning, at jeg overhovedet ikke kan anerkende Rigtigheden af den Distinktion, som her er opstillet fra Flertallets Side, og som forekommer saa hyppigt i moderne Lovgivning, nemlig Distinktionen mellem paa den ene Side Brugsforeninger, som ere forpligtede til at løse Næringsbevis, og paa den anden Side alle andre Brugsforeninger. For det første beror den paa Domsafgørelser og er ingen bestemt legal Distinktion. Den foreligger i Landsøverretsdomme, men der foreligger ingen Højesteretsdom, og hele Grundlaget er som Følge deraf vaklende, man kan meget godt risikere, at det en skønne Dag bliver omstødt af Højesteret. Det er den ene Side af Sagen. Den anden Side er den, at det er fuldkommen umuligt at kontrollere, om ikke adskillige af de Andelsforeninger, som ifølge gældende Praxis burde løse Næringsbevis, faktisk handle med Medlemmer udenfor deres Kreds. Altsaa, med andre Ord, man kan ikke kontrollere, om Andelsforeninger holde sig indenfor denne bestemte Grænse, som her er trukken af Loven. Det er ikke muligt at komme efter, om der ikke f. Eks. sker den Slags Tilfælde, at en hvilken som helst Mand, der kommer ind fra Gaden, faar Lov til at købe paa Uddelerens Bog o. lign.

Med andre Ord, denne Distinktion er af en saadan Art, at den ikke tillader en effektiv Gennemførelse.

Jeg maa meget bestemt protestere, naar det ærede Medlem fra Nørresundby (S. Frederiksen) syntes at mene, at Bogføringspligt kun skal paahvile usolide Forretninger eller Foretagender. Han argumenterer stadig saaledes: Disse Brugsforeninger, som have solidarisk Ansvar og kun uddele til deres egne Medlemmer — noget, som man efter min Mening ikke kan effektivt kontrollere —, ere solide nok, hvorfor skulle de have Bogføringspligt? Ja, Nationalbanken er, som bekendt, ogsaa solid nok; skal da Nationalbanken ikke have Bogføringspligt? Det ærede Medlems Anskuelse hænger sammen med en ejendommelig Opfattelse, som fik Udtryk i Bemærkninger, der faldt fra det ærede Medlem fra Herning (R. Nielsen). Han siger om visse Foreninger, nemlig dem, som ere pligtige til at løse Næringsbevis, at med dem har han ikke Medlidenhed, de kunne godt blive tvungne til at føre Bøger, og det ærede Medlem fra Nørresundby talte om, at man skulde værne Brugsforeningerne derimod. Det er dog en fuldkommen falsk Opfattelse, at man, naar der er Tale om en Bestemmelse, der sikrer Orden og Redelighed, siger: Hvorfor i al Verden skulle store, vigtige Institutioner belemres med saadanne Bestemmelser? Man maa jo tro, at der er noget galt fat med dem. Er der intet galt fat med dem, er det oven i Købet saaledes, som det er blevet fremstillet her, at de gøre meget mere, end Bogføringsloven fordrer, hvad i al Verden skulde de saa kunne have imod, at denne Lov optog dem i Kredsen af bogføringspligtige?

Overfor den ærede Ordfører (Birch) skal jeg endnu kun gøre den enkelte Bemærkning, at jeg beundrer den Iver, hvormed han stadig falder over sin egen Stand og dens Organisationer. Jeg ved vel, at denne Stand og dens Organisationer ingen som helst Tillid nære til det ærede Medlem, men derfor behøvede han ikke ved enhver Lejlighed saaledes at falde over dem, som han øjensynlig ligefrem gør sig en Ære af.

Endelig har jeg et bestemt, positivt Spørgsmaal, som jeg vil stille til den højt-